

REKOMENDACIJOS DARBDAVIAMS DĖL ASMENINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ REZERVO SKAIČIAVIMO ESANT COVID-19 PANDEMIJAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir/ar karantiną laikinosios papildomos asmeninės apsaugos priemonės taikomos, kol tęsis nepalanki epidemiologinė situacija dėl COVID-19 ligos. Susirgusių COVID-19 liga darbo vietose skaičiui didėjant, įmonių vadovams svarbu laiku imtis visų įmanomų priemonių, kad būtų sumažintas COVID-19 ligos plitimo pavojus darbo aplinkoje tarp kitų įmonės darbuotojų, lankytojų ir trečiųjų asmenų.

Darbdavio pareiga sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas

Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta darbdavio pareiga sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais. Darbuotojų pareigos saugant savo ir kitų darbuotojų sveikatą bei gyvybę, nurodytos šio Įstatymo 33 straipsnyje, neatleidžia darbdavio nuo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytos pareigos. Darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės finansuojamos darbdavio lėšomis.

Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (toliau – Nuostatai) patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331 nustato būtiniausius asmeninių apsaugos priemonių naudojimo darbe ir darbuotojų aprūpinimo jomis reikalavimus.

Primename, kad **asmeninė apsaugos priemonė** – bet kuri priemonė, skirta darbuotojui turėti ar dėvėti, siekiant apsaugoti jį nuo rizikos veiksmų, galinčių kelti grėsmę darbuotojo saugai ir sveikatai, bei kitas šiam tikslui skirtas priedas ar reikmuo (toliau – AAP).

Darbdavys Nuostatuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka privalo savo lėšomis aprūpinti darbuotojus AAP ir užtikrinti, kad šios AAP atitiktų 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/425 dėl asmeninių apsaugos priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 89/686/EEB (toliau – Reglamentas (ES) 2016/425), nustatytus reikalavimus. Kvėpavimo takų AAP (vienkartinės kaukės, respiratoriai) skirtos apsaugoti nuo kenksmingų biologinių veiksmų (nuo COVID-19 ligos plitimo) priskirtinos III kategorijai (Reglamento (ES) 2016/425, 1 priedas). Šios AAP turi būti atitinkamai sertifikuotos ir paženklintos CE ženklu, kuris parodo, kad gaminys atitinka Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento 2016/425 esminius saugos ir sveikatos reikalavimus ir yra tinkamas naudoti.

Asmeninių apsaugos priemonių rezervo skaičiavimas

Įmonių, įstaigų, organizacijų (toliau – įmonės) turimų AAP rezervo skaičiavimas atliekamas atsižvelgiant į:

1. naudojamos AAP (vienkartinės medicininės kaukės, respiratoriaus) tipą;
2. gamintojo nustatytą AAP naudojimo laiką, pavyzdžiui, vienkartinės medicininės kaukės maksimalus naudojimo laikas – 4 valandos;
3. darbuotojų naudojančių AAP skaičių;

4. kiekvieno darbuotojo darbo valandų skaičių;
5. kiekvieno darbuotojo darbo dienų per mėnesį skaičių.

Pavyzdžiui, jeigu naudojamos vienkartinės medicininės kaukės, kurių maksimalus naudojimo laikas yra 4 valandos, tai dirbant 8 valandas per darbo dieną, reikia mažiausiai 2 medicininių kaukių. Atsižvelgiant į darbo dienų per mėnesį skaičių, pavyzdžiui 20 darbo dienų, vienam darbuotojui reikėtų mažiausiai 40 medicininių kaukių per vieną 20 (dvidešimties) darbo dienų mėnesį. Atkreiptinas dėmesys, kad darbo metu AAP (pvz., medicininės kaukės) gali susitepti, sudrėkti, suplyšti arba būti kitaip pažeistos, dėl ko jų naudojimas tampa negalimas. Todėl įmonėje būtina turėti AAP daugiau, negu numatyta skaičiavimu AAP kiekis darbuotojui vienai darbo dienai.

Esant COVID-19 ligos pavojui darbdavys taip pat turi įgyvendinti organizacines priemones (įmonės darbuotojų, lankytojų, trečiųjų asmenų ir kt. asmenų srautų valdymas, darbo nuotoliniu būdu organizavimas ir kt.) ir įdiegti kolektyvines priemones (vėdinimas, ventiliacija, valymas, dezinfekavimas ir kt.) bei aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis ir turėti pakankamą AAP skaičių, užtikrinantį efektyvų ir saugų darbą esant COVID-19 ligos pandemijai.

**ATMINTINĖ DARBDAVIUI DĖL COVID-19 (KORONAVIRUSINĖS INFEKCIJOS)
PLITIMO PREVENCIJOS ĮMONĖSE, ĮSTAIGOSE, ORGANIZACIJOSE**

Eil. Nr.	Savikontrolės klausimai	Taip	Ne
1.	Ar įmonėje taikomos organizacinės priemonės darbuotojų apsaugai nuo COVID-19 viruso?		
1a	Ar įmonėje taikomos kolektyvinės priemonės darbuotojų apsaugai nuo COVID-19 viruso?		
2.	Ar vykdomas patalpų valymas kelis kartus per darbo dieną? (šios priemonės taikymo dažnumas priklauso nuo žmonių srautų)		
3.	Ar reguliariai vykdomas patalpų vėdinimas?		
4.	Ar vykdomas dažnai liečiamų paviršių valymas ir/ar dezinfekavimas?		
5.	Ar matomose vietose paskelbta informacija dėl COVID-19 ligos grėsmės?		
6.	Ar darbuotojai informuoti apie rankų higienos svarbą?		
7.	Ar tarp darbo vietų užtikrinamas saugus atstumas (ne mažiau nei 1 m.)?		
8.	Ar rekomenduojama darbuotojams pertraukų metu nesiburiuoti didelėmis grupėmis, išlaikant 2 metrų atstumą?		
9.	Ar darbuotojai yra aprūpinti AAP skirtomis apsaugai nuo biologinio rizikos veiksnio, t.y. COVID-19 ligos plitimo?		
10.	Kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis (veido kaukėmis, respiratoriais ir kt.)?		
11.	Akių ir/ar veido apsaugos priemonėmis (veido skydeliais, akiniais ir pan.), jei to reikalauja darbo procesas?		
12.	Vienkartinėmis pirštinėmis, jei to reikalauja darbo procesai?		
13.	Ar įmonėje pakanka dezinfekavimo priemonių?		
14.	Ar užtikrinama, kad nedirbtų darbuotojai, turintys ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų ir kitų užkrečiamųjų ligų požymių (pvz., karščiavimas, sloga, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas, vėmimas, viduriavimas ir pan.)?		
15.	Ar užtikrinama, kad nedirbtų darbuotojai, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpiu, išskyrus dirbančius nuotoliniu būdu?		
16.	Ar įmonėje yra AAP rezervas vienam mėnesiui?		

KAIP TEISINGAI UŽSIDĖTI MEDICININĘ KAUKĘ

1. Prieš liesdami kaukę, nusiplaukite rankas muilu ir vandeniu arba valykite rankas dezinfekuokite.

2. Išimkite kaukę iš pakuotės ir įsitikinkite, kad abiejose kaukės pusėse nėra akivaizdžių pažeidimų ar skylių.

3. Nustatykite, kuri kaukės pusė yra viršutinė. Kaukės pusė, kurios kraštas yra standus, sulenkiamas, yra viršutinė ir skirta formuoti pagal nosies formą – stenkitės, kad neliktų tarpų.

4. Nustatykite, kuri kaukės pusė yra priekinė. Spalvota kaukės pusė paprastai yra priekinė dalis ir turėtų būti nukreipta nuo jūsų, o baltoji pusė – vidinė – turi gerai apgaubti jūsų veidą.

5. Vykdykite pateiktas instrukcijas, priklausomai kokio tipo kaukę naudojate.- Veido kaukė su ausų kilpomis: kaukę laikykite už ausų kilpų. Uždėkite kilpą aplink kiekvieną ausį.- Veido kaukė su raiščiais: kaukę ištieskite iki nosies lygio, užriškite raiščius virš galvos vainiko ir pritvirtinkite.

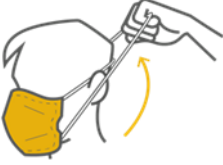

6. Storą kraštą (ar esančią vielą) formuokite arba prispauskite pagal nosies ir veido kontūrus. Kaukę patraukite taip, kad ji dengtų nosį, burną ir smakrą.

7. Pakeiskite kaukę pasibaigus nustatytam kaukės galiojimo laikui arba kaukei sudrėkus, užsiteršus.

KAIP TEISINGAI NUSIIMTI MEDICININĘ KAUKĘ

	<p>1. Prieš liesdami kaukę, nusiplaukite rankas muilu ir vandeniu arba rankas dezinfekuokite.</p>	
		<p>2. Vykdykite toliau pateiktas instrukcijas pagal tai, kokio tipo kaukę naudojate.- Veido kaukė su ausų kilpomis: paimekite abi ausų kilpas ir švelniai pakelkite ir nuimkite kaukę.- Veido kaukė su raiščiais: pirmiausia atiškite apatinį raištį, tada viršutinį ir kaukę nuimkite.</p>
	<p>3. Venkite liesti kaukės priekinę dalį. Kaukės priekis užterštas. Lieskite tik ausies kilpas / raiščius / juostas.</p>	
	<p>4. Meskite kaukę į šiukšlių dėžę.</p>	
	<p>5. Plaukite rankas muilu ir vandeniu arba valykite dezinfekuojančiu skysčiu.</p>	